

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО–МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Президент
Національного університету
«Києво–Могилянська академія»

_____ Сергій КВІТ
(підпис) (ім'я та прізвище)
« ____ » _____ 2026 р.

ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОЛОГІЯ» / «ENVIRONMENTAL STUDIES»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика
спеціальність Е2 Екологія

Кваліфікація: бакалавр – еколог

УХВАЛЕНО:
Вченою радою НаУКМА
Протокол № __ від «__» _____ 2026 р.
Голова Вченої ради НаУКМА

_____ Лук'яненко І.Г.
(підпис) (ім'я та прізвище)

Київ – 2026

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«Екологія» («Environmental Studies»)**

Віцепрезидент з науково-педагогічної роботи
(навчальної роботи)

_____ Зоряна ЛУЦИШИН
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник навчально-методичного відділу

_____ Ірина РУДЬ
(підпис) (ім'я та прізвище)

Робоча група:

Керівник робочої групи/гарант ОП:

_____ Олена КОЗАК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Члени групи:

_____ Світлана БОЙЧЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____ Катерина ДЕРЕВСЬКА
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____ Ірина ВИШЕНСЬКА
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____ Віктор КАРАМУШКА
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____ Юлія ВАШЕНЯК
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____ Людмила ЧОРНОБУК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Передмова

Освітньо-професійна програма «Екологія», розроблена на основі стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика, спеціальність Е2 Екологія (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1076), яка внесена кафедрою екології Національного університету «Києво–Могилянська академія».

Освітньо-професійна програма (ОПП) містить перелік компетентностей, що визначають специфіку підготовки бакалавра зі спеціальності «Еколог», а також нормативний зміст підготовки спеціалістів, сформульований у термінах програмних результатів навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти та вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ОПП сфокусована на формування у здобувачів освіти компетентностей інноваційного та дослідницького спрямування. Визначені програмні результати навчання враховують потреби дослідження та управління станом довкілля, пов'язані з викликами, що постали внаслідок військової агресії в Україні 2022 року.

Оновлена ОПП розроблено на основі «Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти в Національному університеті «Києво–Могилянська академія», яке ухвалене Вченою радою НаУКМА (протокол № 2 від 25.01.2024), а також згідно Наказів МОН України «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» №593 від 28.05.2021 та № 842 від 13.06.2024.

Розроблено робочою групою у складі:

Козак Олена Міланівна – гарант освітньо-професійної програми, кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Бойченко Світлана Григорівна – доктор географічних наук, доцент, завідувач кафедри екології.

Вишенська Ірина Георгіївна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Карамушка Віктор Іванович – кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Деревська Катерина Ігорівна – доктор геологічних наук, професор кафедри.

Вашеняк Юлія Анатоліївна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Зміни, внесені до програми у 2026 році, ухвалені на засіданні кафедри екології (протокол №11 від 15 грудня 2025) та на засіданні Вченої ради Факультету природничих наук (протокол № 4 від 2026 року).

Рецензії / відгуки стейкхолдерів:

1. **Шлапак Микола (стейкхолдер)**, Генеральний менеджер з організації консультативних послуг у сфері зміни клімату DIXI Group, експерт з питань зміни клімату та кліматичної політики Офісу зеленого переходу при Міністерстві економіки України.
2. **Висоцький Олександр (стейкхолдер)**, старший експерт з питань зміни клімату та кліматичної політики Офісу зеленого переходу при Міністерстві економіки України.
3. **Олійник Максим (випускник)**, консультант ESG та сталого розвитку в АТ «ОТП Банк».
4. **Клименко Костянтин (випускник)**, консультант НГО «АКТЕД»

1. Опис освітньо-професійної програми «Екологія»

Код Е2

Назва спеціальності

«Екологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, структурного підрозділу	Національний університет «Києво–Могилянська академія» Факультет природничих наук Кафедра екології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Бакалавр екології / Bachelor of ecology.
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Екологія / Environmental studies
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний на базі повної загальної середньої освіти обсяг освітньо-професійної програми становить 240 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки і 10 місяців
Наявність акредитації	ОПП бакалаврів акредитована Міністерством освіти і науки (МОН) Україна, видано сертифікат серія УД № 11007232, строк дії сертифікату до 1 липня 2028 року.
Цикл/рівень	НРК – 6 рівень, EQF– 6 рівень, QF–EHEA – перший цикл
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою	Повна загальна середня освіта; диплом молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра). Без обмежень доступу до навчання. Умови вступу визначають Правила прийому до Національного університету «Києво–Могилянська академія» https://vstup.ukma.edu.ua/official-documents/admission-rules На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо–кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.
Мова(и) викладання	Українська мова
Форма здобуття освіти	Очна (денна)
Термін дії освітньої програми	Відповідно до терміну акредитації ОПП – не пізніше 2028 р.

Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/2011-11-13-16-43-44/153-2018-06-13-06-44-45/bpekologiya

2 – Мета освітньо-професійної програми

Мета програми полягає у забезпеченні здобувачів вищої освіти комплексом знань, умінь та навичок, необхідних для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування (дослідження екологічних процесів та екологічне управління суспільними виробничими та невиробничими процесами життєдіяльності людини). Програма також спрямована на формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкуренто-спроможності на сучасному ринку праці.

3 – Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Екологія галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика спеціальність Е2 Екологія
Орієнтація освітньо-професійної програми	Поєднання аудиторних, лабораторних занять з практиками та дослідницькою роботою студентів забезпечує формування належного академічного базису з професійною підготовкою у сфері дослідження екологічних процесів та екологічного управління. Дослідницька лінія програми (дослідження екологічних систем і процесів) є науково орієнтованою; інші лінії (охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування) є практично орієнтованими. Структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання й пропонує комплексний підхід до формування компетентностей випускників, важливих для визначення, запобігання та вирішення екологічних наукових та практичних проблем на локальному, національному та глобальному рівнях.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Загальна програма базується на наукових результатах із врахуванням сьогоденного стану екології та інших природничих наук і спрямована на здобуття навичок та знань з екології та охорони навколишнього природного середовища. Програма передбачає опанування студентами базових фундаментальних дисциплін, важливих для розуміння природних процесів, формування компетентностей, необхідних для моніторингу, дослідження та управління природними та антропогенними процесами. Програма дає можливість для професійної зайнятості та подальшої освіти та кар'єрного зростання: магістерські професійні та наукові програми. Ключові слова: екологія, біосфера, екосистема, біорізноманіття, сталий розвиток, природоохоронна діяльність, довкілля, зміна

	клімату, забруднення атмосфери, ґрунтів та водних об'єктів, природні ресурси, раціональне використання ресурсів, природоохоронні території, відновлення екосистем, урбоекологія екологічна політика, екологічне право, зелений бізнес.
Особливість програми	Програма побудована на принципах Liberal Arts Education і включає блок базових дисциплін і практик, що забезпечують формування базових і фахових компетентностей спеціальності, а також вибіркового дисциплін, що відповідають уподобанням студента та є важливими для їх подальшої професійної та наукової кар'єри. Програма виконується в активному дослідницькому середовищі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр екології (спеціалізація “Екологія”) придатний виконувати професійну роботу за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Класифікатор професій із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 30 листопада 2017 року № 1744 із врахуванням внесених змін в 2018–2024 роках): 1238 – Керівники проектів та програм; 1494 – Менеджери (управителі) екологічних систем; 2211.2 – еколог; 2211.2 – Експерт з екології; 2225.2– Фахівець з дослідження факторів навколишнього середовища 2411.2 – Екологічний аудитор; 2419.3 – Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому); 2442.2 – Фахівець з управління природокористуванням; 3211 – Технік–еколог Лаборант у галузі біологічних досліджень; 3212 – Інспектор з охорони природи 3439 – Асистент фахівця з міського та районного планування 3439 (20057) – Асистент фахівця з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки; 3439 – Інспектор з охорони природно–заповідного фонду 3439 – Організатор природокористування Перелік об'єктів працевлаштування та діяльності бакалавра–випускника програми включає наступні об'єкти, але не обмежується ними: – виробничі підприємства усіх галузей промисловості, посада – спеціаліст–еколог та ін.;

	– органи державної влади та місцевого самоврядування, посада – еколог, спеціаліст та ін.; – консультативно–сервісні організації, що надають послуги екологічного спрямування (зокрема, проведення екологічних аудитів та оцінок впливу на довкілля; вимірювання якості води, ґрунтів та повітря, радіоактивності; аналіз стану навколишнього середовища та ін.), посади – спеціаліст, експерт та ін.; – науково–дослідні установи (зокрема, установи Національної академії наук та галузевих академій наук України), посади – лаборант, інженер та ін.; – міжнародні організації та проекти, посади – менеджер проектів, консультант та ін.; – державні природоохоронні установи, (установи природно–заповідного фонду, зоопарки, ботанічні сади та ін.), посади – спеціаліст, інженер та ін.; – громадські організації, посади – менеджер програм і проектів, консультант.
Подальше навчання	Випускник ОП «Екологія» має право продовжити навчання за програмою другого освітньо–наукового рівня (магістр) вищої освіти за спорідненою спеціальністю та за іншими спеціальностями в Україні та за кордоном. Набуття інших кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання на ОПП є студентоцентрованим, особистісно– та практично–орієнтованим, з використанням проблемного та компетентнісного підходів, через інтеграцію навчальної й наукової складових і забезпечення принципів академічної свободи й академічної доброчесності. Форми і методи організації освітнього процесу: аудиторні (лекції; семінарські, лабораторні та практичні заняття; консультації; ознайомчі, польові та дослідницькі практики), позааудиторні (самостійна робота студентів, конференції, стажування, тренінги, воркшопи, публічні заходи тощо).
Оцінювання	Поточний контроль: усне опитування; письмові дослідницькі роботи (есе, рецензії тощо); контрольні роботи; презентації індивідуальних та командних проектів; дискусії; колегіальне оцінювання. Підсумковий контроль: екзамени (письмові, усні, змішаної форми), заліки, захисти тез; виступи на наукових семінарах і конференціях; захист бакалаврської роботи. Якість освітньої діяльності та якість вищої освіти забезпечується системою внутрішнього забезпечення якості освіти НаУКМА, яка включає:

	– принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти; – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; – щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково–педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб–сайті університету та в будь–який інший спосіб; – забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково–педагогічних працівників; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні задачі та проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Загальні і спеціальні компетентності ОПП визначені Стандартом вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика, спеціальність Е2 Екологія (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1076, а саме:
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

	ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК09. Здатність працювати в команді. ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципів недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ЗК15. Здатність захищати Батьківщину.
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	СК16. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК17. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. СК18. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. СК19. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. СК20. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю. СК21. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. СК22. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. СК23. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

	СК24. Здатність до участі в розробці системи управління та поведження з відходами виробництва та споживання. СК25. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. СК26. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. СК27. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. СК28. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ПРН02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПРН04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПРН05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. ПРН06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. ПРН07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПРН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПРН09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ПРН10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. ПРН11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище. ПРН12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поведження з виробничими та муніципальними відходами.

	ПРН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології. ПРН14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення. ПРН15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів. ПРН16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно–заповідного фонду та екологічної мережі. ПРН17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ПРН18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. ПРН19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти. ПРН20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. ПРН21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. ПРН22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля. ПРН23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів. ПРН24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПРН25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. ПРН26. Мати додаткові знання, уміння та навички необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадровий потенціал кафедри екології сформований із досвідчених докторів, професорів та кандидатів наук, доцентів. До викладацької діяльності на кафедрі залучаються висококваліфіковані фахівці, які представляють вищі навчальні заклади, наукові та інші установи.

Матеріально–технічне забезпечення	В навчальному процесі використовуються аудиторний фонд університету (лекційні та аудиторні приміщення, які обладнані аудіо–, відео–технікою; навчальні лабораторії, спеціалізовані комп’ютерні лабораторії; спеціалізовані кабінети; спортивні зали тощо). Навчальний процес забезпечується обладнанням, приладами, інструментами та матеріалами у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін.
Інформаційне та навчально–методичне забезпечення	НаУКМА забезпечений власними інформаційними системами та необхідними ресурсами, а саме • QA (qa.ukma.edu.ua). Основна мета системи – електронне опитування студентів щодо якості викладання та якості курсів; • Система konkurs (konkurs.ukma.edu.ua). Для відображення перебігу вступної кампанії; • Система автоматизованого запису (САЗ). Розробка НаУКМА, оформлено Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Комп’ютерна програма “Автоматизований запис на дисципліни вільного вибору»); • Автоматизована система (АСУНП) «Оптіма». Для управління навчальним процесом; • Проект DistEdu: на платформі MOODLE. Для запровадження дистанційного навчання; • Середовище АБІС ALEP 500 наукової бібліотеки НаУКМА. Для представлення програм курсів та рекомендованої літератури (понад 300 дисциплін); • Корпоративне середовище Office 365 (підпрограми Teams, OneDrive та ін.). Для навчального процесу та спілкування викладачів зі студентами. • Спеціалізовані продукти та проекти: ALEPH (бібліотека); eKMAIR (інституційний репозитарій); Open Journal System (могилянські журнали); ОМЕКА (цифрова бібліотека).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кафедра орієнтована на розвиток співробітництва з науково–дослідними інститутами Національної академії наук України, зарубіжними вузами та міжнародними організаціями з метою використання кращого досвіду підготовки фахівців у галузі екології. До навчального процесу залучаються провідні вчені Національної академії наук України та галузевих академій наук.
Міжнародна кредитна мобільність	НаУКМА створює численні можливості для здобувачів щодо отримання досвіду навчання в зарубіжних університетах, в рамках: • двосторонніми угодами між НаУКМА та партнерськими університетами;

	• кредитної мобільності до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1 International Credit Mobility,• самоініційованої мобільності – за програмами DAAD, Fullbright тощо. Регулюється «Положенням про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти Національного університету «Києво–Могилянська академія»», наказ №2 від 03.01.2024 р.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів може здійснюватися у відповідності з вимогами чинного законодавства та Правилами прийому до Національного університету «Києво–Могилянська академія» https://vstup.ukma.edu.ua/official-documents/admission-rules

2. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Екологія» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів ОПП

Код освітнього компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація (кваліфікаційна (бакалаврська) робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
1.1. Навчальні дисципліни			
OK 1.1.1	Англійська мова	7.0	Залік Екзамен
OK 1.1.2	Українська мова за професійним спрямуванням	5.0	Залік Екзамен
OK 1.1.3	Вища математика	6.0	Залік Екзамен
OK 1.1.4	Загальна екологія	7.0	Залік Екзамен
OK 1.1.5.	Загальна хімія	3.0	Екзамен
OK 1.1.6	Неорганічна хімія	3.0	Екзамен
OK 1.1.7	Загальна фізика	6.0	Заліки
OK 1.1.8	Екологія рослин з основами ботаніки	6.5	Заліки
OK 1.1.9	Екологія тварин з основами зоології	6.0	Заліки
OK 1.1.10	Аналітична хімія довкілля	3.0	Екзамен
OK 1.1.11	Органічна хімія з основами біохімії	3.0	Залік
OK 1.1.12	Англійська мова (за професійним спрямуванням)	7.0	Залік Екзамен
OK 1.1.13	Основи геології з основами геоморфології	6.0	Залік Екзамен
OK 1.1.14	Інформатика	3.0	Залік
OK 1.1.15	Статистика в екології	3.0	Залік
OK 1.1.16	Біологія	3.0	Екзамен
OK 1.1.17	Екологія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3.0	Залік
OK 1.1.18	Екологія водних систем	3.5	Екзамен
OK 1.1.19	Біогеографія та екологія наземних систем	3.0	Залік
OK 1.1.20	Моніторинг довкілля з основами метрології	5.0	Залік Екзамен
OK 1.1.21	Популяційна екологія	3.0	Екзамен
OK 1.1.22	Основи наукових досліджень	3.0	Залік

ОК 1.1.23	Економіка природокористування	3.0	Екзамен
ОК 1.1.24	Екологія мікроорганізмів з основами мікробіології	3.0	Екзамен
ОК 1.1.25	ГІС	6.0	Залік Екзамен
ОК 1.1.26	Курсова робота	3.0	Залік
ОК 1.1.27	Метеорологія і кліматологія	3.0	Залік
ОК 1.1.28	Заповідна справа	3.0	Залік
ОК 1.1.29	Екологічне право	3.0	Екзамен
ОК 1.1.30	Нормування антропогенного навантаження на довкілля	3.0	Залік
ОК 1.1.31	Урбоекологія	3.0	Залік
ОК1.1.32	Оцінка впливу на довкілля	3.0	Залік
ОК 1.1.33	Техноекологія	3.0	Екзамен
ОК 1.1.34	Чорнобильські студії	4.0	Залік
ОК 1.1.35	Зміна клімату: довкільні аспекти та здоров'я	3.0	залік
1.2. Практика			
ОК 1.2.1	Практика ознайомчо–польова	3.0	Залік
ОК 1.2.2	Практика навчальна польова	3.0	Залік
ОК 1.2.3	Практика дослідницька	3.0	Залік
Загальний обсяг обов'язкової компоненти ОПП		150	
2. Вибіркові освітні компоненти ОПП*			
2.1.Навчальні дисципліни професійної підготовки та практики (загальна кількість кредитивів - 50)			
ВБ 2.1.1	Повоєнна реінтеграція Криму: економіка та довкілля	3.0	Залік
ВБ 2.1.2	Індустрія моди: екологічні, етичні та етнічні аспекти	3.0	Залік
ВБ 2.1.3	Фітопатологія	4.0	Залік
ВБ 2.1.4	Екологічні аспекти геологічного середовища	4.0	Залік
ВБ 2.1.5	Природотерапія	4.0	Залік
ВБ2.1.6	Екологічні основи охорони флористичного різноманіття	4.0	Залік
ВБ 2.1.7	Ландшафтна екологія	4.0	Залік
ВБ 2.1.8	Статистика з основами програмування	4.0	Залік
ВБ 2.1.9	Мілітарний вплив на довкілля	4.0	Залік
ВБ 2.1.10	Екологічна безпека	4.0	Залік
ВБ 2.1.11	Біоіндикація та біотестування	5.0	Залік
ВБ 2.1.12	Дистанційні методи дослідження довкілля	5.0	Залік
ВБ 2.1.13	Екологічний маркетинг	4.0	Залік
ВБ 2.1.14	Візуалізація та моделювання в екології	5.0	Залік
ВБ 2.1.15	Агроекологія	4.0	Залік

ВБ 2.1.16	Зелено–блакитна інфраструктура	5.0	Залік
ВБ 2.1.17	Вступ до адміністративного управління	5.0	Залік
ВБ 2.1.18	Екокліматологія	4.0	Залік
ВБ 2.1.19	Екологічна (зелена) логістика	4.0	Залік
ВБ 2.1.20	Природорієнтовані рішення для сталого розвитку	5.0	Залік
ВБ 2.1.21	Принципи та практики екологічного відновлення	4.0	Залік
ВБ 2.1.22	Радіоекологія з основами радіобіології	5.0	Залік
ВБ 2.1.23	Гідроенергетика та відновлення річок	5.0	Залік
ВБ 2.1.24	Фітоценологія	3.0	Залік
ВБ 2.1.25	Мудрість трав: слов'янська етнофармакологія	4.5	Залік
ВБ 2.1.26	Біологічні інвазії	4.5	Залік
ВБ 2.1.27	Екологічні детермінанти здоров'я	5.0	Залік
ВБ 2.1.28	Фітоергономіка	3.0	Залік
ВБ 2.1.29	Рослинність України	4.0	Залік
2.2.Навчальні дисципліни вільного вибору (загальна кількість кредитів - 25)			
ВБ 2.2.1	Фізичне виховання 1, 2, 3	6.0	Залік
ВБ 2.2.2	Історія України	3.0	Залік
ВБ 2.2.3	Історія української культури	3.0	Залік
ВБ 2.2.4	Філософія науки	3.0	Залік
ВБ 2.2.5	Англійська мова –2	7.0	Залік
**ВБ 2.2.6	Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту (теоретична підготовка)**	3.0	Залік
**ВБ 2.2.7	Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту (практична підготовка)**	7.0	Залік
Обсяг вибіркових освітніх компонентів ОПШ		75	
3. Атестація***			
ОК 3.1	Кваліфікаційна робота	15.0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	

Згідно з Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для певного рівня вищої освіти. Під час здобування певного рівня вищої освіти студенти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу». Механізми реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін у НаУКМА визначає «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво–Могилянська академія».

На реалізацію фундаментальної концепції НаУКМА про вільне творче навчання студент має право в межах циклу дисциплін вільного вибору студента (2.2.) обирати дисципліни з будь-якого циклу навчального плану будь-якої ОНП магістерського рівня в НаУКМА*.

Обов'язкова дисципліна для здобувачів вищої освіти 2-го року навчання чоловічої статі. Для інших здобувачів – вибіркова**. Програма призначена для підготовки громадян, які здобувають вищу освіту, спрямована на формування знань, умінь і навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

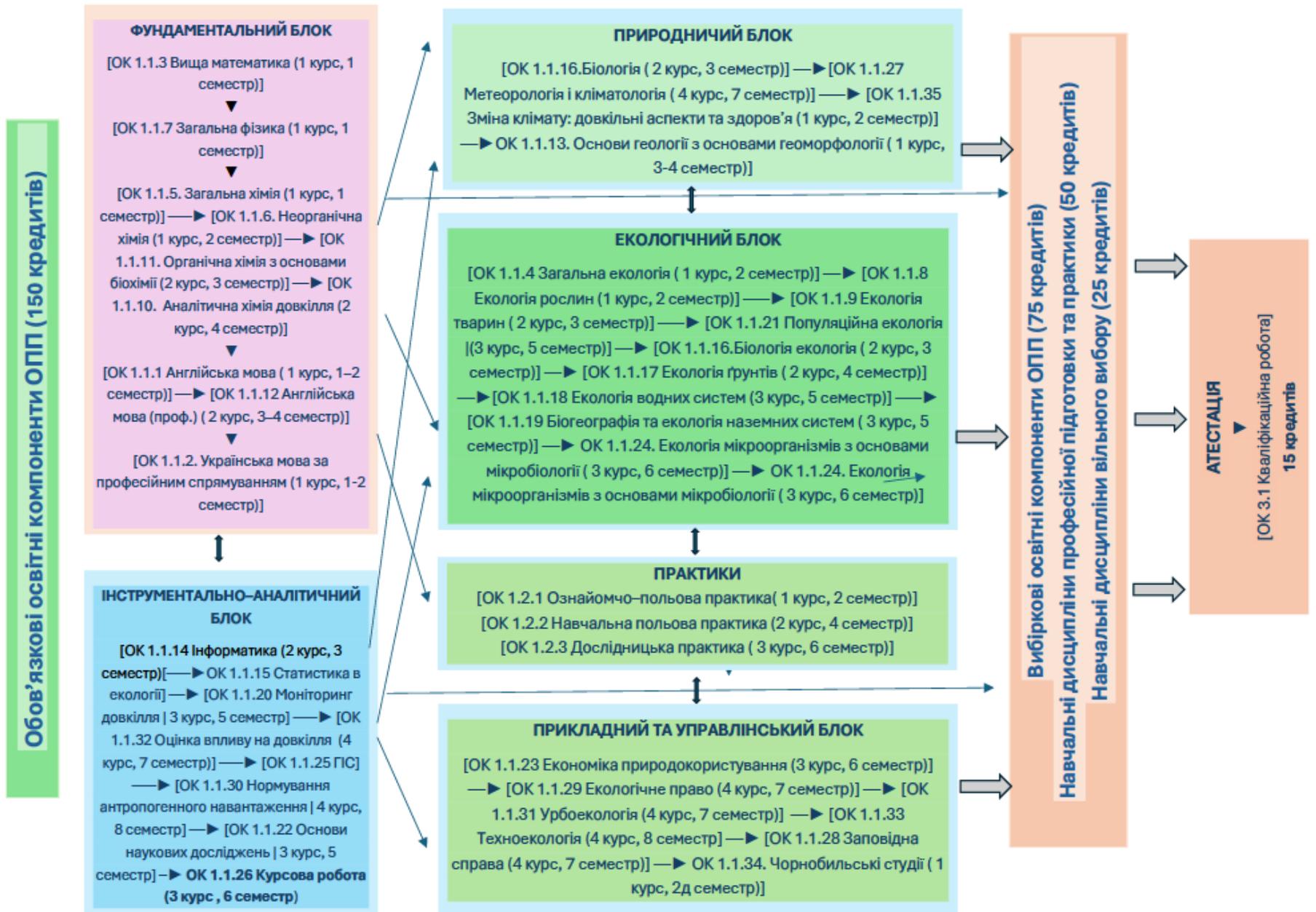
Загальний обсяг ОПП – 240 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг обов'язкових компонентів 150 кредитів ЄКТС, з них нормативні навчальні дисципліни –141 кредитів ЄКТС, практики – 9 кредитів ЄКТС, загальний обсяг вибіркових компонентів – 75 кредитів ЄКТС, 50 з яких складають дисципліни професійної та практичної підготовки дисципліни вільного вибору студента – 25 кредитів ЄКТС, атестація (бакалаврська робота) – 15 кредитів ЄКТ***.

2.2. Структурно–логічна схема ОПШ

Нормативні дисципліни – 141 кредитів ЄКТС		
Практика – 9 кредитів ЄКТС		
Вибіркові дисципліни – 75 кредитів ЄКТС		
Бакалаврська робота – 15 кредитів ЄКТС		
1 рік навчання		
I семестр	2 семестр	2 д семестр
ОК 1.1.1 Англійська мова – 1		ОК 1.2.1. Практика ознайомчо–польова ОК 1.1.34. Чорнобильські студії
ОК 1.1.2. Українська мова за професійним спрямуванням		
ОК 1.1.3. Вища математика		
ОК 1.1.4. Загальна екологія		
ОК 1.1.7. Загальна фізика		
ОК 1.1.8. Екологія рослин з основами ботаніки		
ОК 1.1.5. Загальна хімія	ОК 1.1.6. Неорганічна хімія	
ОК 1.1.35. Зміна клімату: довкільні аспекти та здоров'я		
Нормативні дисципліни 24.5 кредитів ЄКТС	Нормативні дисципліни 22.0 кредитів ЄКТС	Нормативні дисципліни та практика 7.0 кредити ЄКТС
		Вибіркові дисципліни (ВБ 2.1.1, ВБ 2.1.2)
		Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 6.5 кредитів ЄКТС
2 рік навчання		
3 семестр	4 семестр	4д семестр
ОК 1.1.9. Екологія тварин з основами зоології		ОК 1.2.2. Практика навчальна польова
ОК 1.1.12. Англійська мова (за професійним спрямуванням)		
ОК 1.1.13. Основи геології з основами геоморфології		
ОК 1.1.16. Біологія	ОК 1.1.17. Екологія ґрунтів з основами ґрунтознавства	
ОК 1.1.14. Інформатика	ОК 1.1.15. Статистика в екології	
ОК 1.1.11. Органічна хімія з основами біохімії	ОК 1.1.10. Аналітична хімія довкілля	
Нормативні дисципліни 18.5 кредитів ЄКТС	Нормативні дисципліни 18.5 кредитів ЄКТС	
Вибіркові дисципліни (ВБ 2.2.6,	Вибіркові дисципліни (ВБ 2.1.4)	Вибіркові дисципліни (ВБ 2.1.3, ВБ 2.1.5, ВБ 2.1.6, ВБ 2.1.7, ВБ 2.2.2, ВБ 2.2., ВБ33, ВБ 2.1.29, ВБ 2.2.7)
Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає:	Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в	Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в

3.0 кредитів ЄКТС	семестрі, максимально складає: 4.0 кредитів ЄКТС	семестрі, максимально складає: 13.0 кредитів ЄКТС
3 рік навчання		
5 семестр	6 семестр	6д семестр
ОК 1.1.18. Екологія водних систем	ОК 1.1.19. Біогеографія та екологія наземних систем	ОК 1.2.3. Практика дослідницька
ОК 1.1.20. Моніторинг довкілля з основами метрології		
ОК1.1.25. ГІС		
ОК 1.1.21. Популяційна екологія	ОК 1.1.24. Екологія мікроорганізмів з основами мікробіології	
ОК 1.1.22. Основи наукових досліджень	ОК 1.1.26. Курсова робота	
	ОК 1.1.23. Економіка природокористування	
Нормативні дисципліни 15.0 кредитів ЄКТС	Нормативні дисципліни 17.5 кредитів ЄКТС	Практика 3.0 кредити ЄКТС
Вибіркові дисципліни (ВБ 2.1.24, ВБ 2.1.25, ВБ 2.1.26, ВБ 2.1.5)	Вибіркові дисципліни (ВБ 2.1.35, ВБ 2.1.8, ВБ 2.1.9, ВБ 2.1.10)	
Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 12.0 кредитів ЄКТС	Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 12.5 кредитів ЄКТС	
4 рік навчання		
7 семестр	8 семестр	8 д семестр
ОК 1.1.27. Метеорологія і кліматологія	ОК 1.1.31. Урбоекологія	ОК 3.1. Кваліфікаційна робота
ОК 1.1.28. Заповідна справа	ОК 1.1.32. Оцінка впливу на довкілля	
ОК 1.1.29. Екологічне право	ОК 1.1.33. Техноекологія	
ОК 1.1.30. Нормування антропогенного навантаження на довкілля		
Нормативні дисципліни 12.0 кредитів ЄКТС	Нормативні дисципліни 9.0 кредитів ЄКТС	Кваліфікаційна робота 15.0 кредитів ЄКТС
Вибіркові дисципліни (ВБ 2.1.11, ВБ 2.1.12, ВБ 2.1.13, ВБ 2.1.14, ВБ 2.1.15)	Вибіркові дисципліни (ВБ 2.1.16, ВБ 2.1.17, ВБ 2.1.18, ВБ 2.1.19, ВБ 2.1.20, ВБ 2.1.21, ВБ 2.1.22, ВБ 2.1.23)	
Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 12 кредитів ЄКТС	Обсяг компоненту вільного вибору, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 12 кредитів ЄКТС	

Узагальнена структурно-логічна схема ОПП

4. Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності Е2 «Екологія» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачею документу державного зразка про присудження освітнього ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр екології.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна (бакалаврська) робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Бакалаврська робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, не містити плагіату, фабрикації, фальсифікації, що регулюється Положенням «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (наказ №112 від 07.03.2018) та наказом № 108 від 16.03.2020 р. «Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності». Публічний захист завершується видачею українського документу встановленого зразка про присудження здобувачеві ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр еколог, ОП «Екологія» та додаток Diploma of Bachelor of: Environmental studies. Після успішного захисту, кваліфікаційна робота оприлюднюється в Електронному архіві НаУКМА (http://ekmair.ukma.edu.ua/).

Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки бакалавра «Екологія», спеціальність Е2 «Екологія»:

Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика, спеціальність Е2 Екологія (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1076).

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. від 01.07.2014 р. № 1556–VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145–19>];

Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 р. № 1187 ((зі змінами від 10.05.2018 р. № 347), «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р.,

Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266–2015–п>];

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187–2015–п/page>]

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341–2011–п>];

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced–2011–en.pdf>];

ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED–F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced–fields–of–education–training–2013.pdf>].